

Identifikation af skizofrene tankeforstyrrelser i børn og unges Rorschachprotokoller via The Thought Disorder Index

Dorte Bundgaard Andersen

Cand. psych., specialpsykolog og specialist i børnepsykologi. Ansat i Børne- og Ungdomspsykiatrien i Odense

Vejledere

Niels Bilenberg, ph.d., professor, Forskningsenheden Børne- og Ungdomspsykiatri Odense
Mette Væver, cand. psych., ph.d., lektor, Institut for Psykologi.

Samarbejdspartnere

Anne Dorte Stenstrøm, ph.d., overlæge. Ansat i Børne- og Ungdomspsykiatrien i Odense
Ditte Lammers Vernal, ph.d.studerende, specialpsykolog. Ansat i Klinik Børn og Unge samt Forskningsenheden for Børne- og Ungdomspsykiatri

Baggrund

Skizofreni er en invaliderende psykiatrisk lidelse, hvor en tidlig opsporing og indsats er afgørende for prognosen. Udredning af børn og unge er dog ofte vanskelig og tidskrævende, og det er væsentligt for klinikerne at anvende undersøgelsesmetoder, der er kendetegnet ved størst mulig sensitivitet og specificitet i forhold til at afdække en skizofren udvikling. Childhood-onset skizofreni er kendetegnet ved snigende debut og ved at barnets udvikling ofte har været præget af forskelligartede vanskeligheder. Det er samtidig ofte svært at skelne mellem psykotiske symptomer hos børn og unge med skizofreni og lignende symptomer hos patienter med andre problemstillinger. Rorschachtestning ad modum Exner benyttes ofte i forbindelse med udredning for skizofreni i børne- og ungdomspsykiatrien. The Thought Disorder Index (TDI) er et andet og mere omfattende tolkningssystem til identifikation af tankeforstyrrelser ud fra Rorschachtesten. TDI blev udviklet som et forskningsinstrument og er kun i begrænset omfang blevet benyttet i forbindelse med psykiatrisk udredning.

Formål og metode

Projektet har til hensigt at undersøge, hvorvidt TDI i højere grad end Exners The Comprehensive System kan skelne mellem skizofrene tankeforstyrrelser og forstyrret tænkning, der ikke har grundlag i skizofreni. Der er inkluderet 30 børn og unge, der har været igennem udredning for skizofreni. Gruppen er inddelt efter diagnoserne: skizofreni, skizotypisk sindslidelse og en gruppe med andre psykiatriske problemstillinger. De inkluderede børn og unge er alle udredt kognitivt, og der er foretaget Rorschachtest og psykiatrisk interview med PANSS og EASE ved overlæge Anne Dorte Stenstrøm.

Resultater

Der pågår aktuelt analysearbejde, og foreløbige resultater peger på, at der er særlige tankeforstyrrelser, der er karakteristiske for gruppen med skizofreni og som opfanges af TDI

og ikke af Exners system. Bl.a. er det langt overvejende patienter med skizofreni, der i tankeforstyrrelsesscorerne i Rorschachtesten få svar, der kvalificeres "wordfinding difficulty" og "absurd".

Perspektiver

Hvis der er typer af tankeforstyrrelser, der kan identificeres via TDI, men ikke via Exners system bør TDI-tolkning indgå, når Rorschachtesten benyttes i forbindelse med udredningen for skizofreni.